

V čekání na půst nám nynější liturgické mezidobí předkládá všední den, ve kterém můžeme rovněž zahlédnout hlubokou krásu, neboť v obyčejných věcech neobyčejně silně Ježíš beze spěchu učí naše srdce tomu, na co jindy „není čas“, a přitom to především „mnoho času“ vyžaduje! Měli bychom se posunout v těch oblastech duchovního života, které k uzrání potřebují nepřerušovaný rytmus opakujících se úkonů a doslova moře trpělivosti – jinak nedozrají. Například proměna všech lidských smyslů – z fyzických na duchovní – si žádá především mnoho času. A jde nejen o proměnu smyslů, ale postupně o zduchovnění celého života: tedy prostoupení všeho Duchem Svatým. A tak i naše přirozené, fyzické smysly: **zrak**, **sluch**, **čich**, **chuť** a **hmat**, které vyhodnocují hmatatelné věci, se mají postupně otvírat schopnosti vidět, slyšet, čichat, chutnat a hmatat věci, které jsou fyzickým smyslům nedostupné: tedy rozumět všemu a zakoušet vše (viditelné i neviditelné) z perspektivy, jak to prožívá Bůh – jeho Srdce (a to lze pouze smysly duchovními).

Sídlem fyzických smyslů jsou naše tělesné orgány. Sídlem stejných smyslů duchovních je *srdce*, a když mu tyto pomocníci – duchovní smysly – zdravě fungují, pak vynáší nejcelistvější úsudek, je mladé a druhé oživuje. Biblicky řečeno potom správně *srdcem* uvažujeme, rozhodujeme se, vše v něm prožíváme. Ježíš nás proto učí znát naše **duchovní smysly**, protože tak hlouběji poznáváme i jeho Srdce, řeč jeho lásky, a také nástrahy Zlého (bezpečně rozlišujeme, jak by řekl svatý Ignác): a tím se stáváme nepodveditelní – zralí ve víře.

Pro každého z nás je vždy jeden z pěti smyslů centrální a jím nejmnocněji vnímáme Boha (a také působení zla). Můžeme u sebe tento základní smysl hledat, zda tedy Boha v srdci spíše „vidím“, „slyším“, „cítím“, „vychutnávám“ nebo se ho „dotýkám“? Tento základní smysl (skrze který se mnou Bůh nejvíce komunikuje) mi pak také ukazuje, jakým způsobem miluji a jak lásku přijímám. Tento jeden centrální smysl se zduchovňuje jako první a po něm všechny ostatní. Občas z nás vyskočí také neproměněná podoba tohoto základního smyslu: pak místo aby druhé oživoval, zraňuje. A tak zkoumejme, který z pěti smyslů je u mne pro vnímání Boha klíčový, jak druhé povzbuzuje, nebo čím ještě jako neproměněný zraňuje:

1. Zrak: Jako zduchovnělý ve mně rozvíjí plodné otcovství – jako neproměněný druhé sráží a zabíjí pohrdlivým úsudkem. **2. Sluch:** Jako zduchovnělý umožňuje, aby se slovo ve mně ihned stávalo tvořivým skutkem – jako neproměněný působí, že ze mě srší zraňující řeč nebo alibismus, který se ze všeho umí „vymluvit“. **3. Čich:** Jako zduchovnělý mne činí oporou pro druhé, kotvou a bezpečným přístavem – jako neproměněný mne činí obtížně snesitelným a svádí k manipulaci s druhými. **4. Chuť:** Zduchovnělá chuť mne uschopňuje k nezištné lásce – zatímco neproměněná vede k sebelítosti a odmítání služby. **5. Hmat:** Jako proměněný ve

mně rozvíjí životodárné mateřství – jako neproměnný ze mě činí hradbu nedotknutelnosti, čímž druhé trestám, a přitom si vymáhám pozornost a nárokuji to, na co nemám právo.

Pokud máme fyzické smysly před světem „uzamykat“, pak to neznamena, že přestaneme vnímat, ale na intenzitě nabydou smysly srdce, které pak upraví (poučí) i ty fyzické. Proto máme přednostně hledět do srdce, tam soustředit pozornost a tam hledat, abychom nesoudili věci, které se nám předkládají jen prvním úsudkem přirozeného zraku, sluchu, čichu, chuti a hmatu. Neproměnné smysly totiž samy o sobě slovy Žalmisty působí „paseku“: „Hříšník se chlubí svou náruživostí, sedí na číhané a jeho oči slídí po chudáku – zabíjí nevinného ve skrytu!“ (Žl 10,12) Tak „nediskrétně“ se chová všech našich pět smyslů, nejsou-li zapuštěny do srdce a svévolně poletují, rozevřené libovolně na cokoli ze světa, co na nás dopadá: **zrak** pak lelkuje, druhé zvědavě „svléká“, potlouká se a civí; **sluch** beztrestně vpouští falešné chlubení se rtů mluvících jen k vlastnímu prospěchu; **čich** slídí po slabostech druhých, aby je tam polapil; **chuť** přivádí k sebelítosti a otáčení se na jednom místě a **hmat** uchvacuje kořist a vydírá neoprávněným nárokem. Když se ale k Bohu obracíme celým svým srdcem (tedy i smysly), už před námi neskrývá svou Tvář a skrze smysly „mluví“.

Ze srdce člověka pak tyto zduchovnělé smysly vycházejí misijně ven (především skrze fyzický zrak), pravdivě vyhodnocují a druhým ukazují směr. Co máme v očích, to zrcadlí stav našeho srdce. A tak se učme v tomto roce zrakem svého srdce stále hledět na Pána, na jeho Srdce – to ať je nejsilnější vjem – aby prostředí našeho srdce bylo shodné s atmosférou Ježíšova Srdce! A zrakem fyzickým zároveň s tím hledme na druhé lidi tak, aby oni v našich očích zachytili celé naše srdce (všechny duchovní smysly) a mohli se celobytočně sytit. Syntézou duchovního pohledu na druhého člověka je „milosrdný pohled“: zatímco srdcem hledíme na Boha, náš milosrdný pohled uzdravuje bližního, neboť ho sytí smysly našeho srdce, které se pro něj stávají slovem lásky, oporou, láskyplným dotekem – voňavým darem. A protože jsme všichni – celé lidstvo – synové, kteří se vracejí k Otci (ať už jako první, nebo jako druhý marnotratný syn), milosrdný pohled, který zachraňuje nás, ať naleznou u nás všichni, kdo zaslechli Otcův hlas a touží se vrátit domů.

S. Luisa Karczubová

Je před námi měsíc únor, v jehož závěru vstoupíme do doby postní. Náš drahý Ježíš nás opět zve k tomu, abychom své kroky vkládali do jeho šlépějí. Jde před námi a ukazuje nám tak cestu, nebojme se ho následovat, ať se děje cokoli! Stále máme dvě možnosti: dívat se na bolesti a utrpení světa, nebo hlouběji toužit a v pohledu svého vnitřního zraku (zraku srdce) na jeho Srdce pronikat do toho, co prožívá sám Pán. Stále se nám zdá, že to nedokážeme? Nevíme si s tím rady? Stačí má upřímná touha a častý povzdech (formou střelné modlitby): „Pane, co prožívá tvé Srdce?“ On učiní ostatní: já mu mohu jen nabízet své srdce a svou touhu. Pokud se budeme

učit takto žít, bude se naše naděje (v tom, že snad je to tak, jak to vnímám) měnit na stále větší jistotu. Kéž bychom dokázali žít z naděje a hlouběji pochopili, co znamená život žitý z naděje: je to plnost života srdce, plnost vnitřního života, kde naděje se mění na jistotu a na plnost lásky vůči jediné Jistotě – našemu Pánu. Všimněme si ten paradox – Pán je naší jedinou Jistotou, přestože ho zde na tomto světě lze uchopit jen vírou. Kéž bychom nesli naději proměněnou ve svých srdcích v jistotu všem lidem, aby také oni žili v naději, která je jistotou! Vyprošujme si Boží blízkost a život v naději, která se stává stále více jistotou!

S. Kateřina Klosová

Ze slov papeže Františka: Na svátek svatého Jeronýma (30.9.19) vyhlásil papež František „neděli Božího slova“, která připadá na 3. neděli v mezidobí. Nyní jsme ji tedy připomínali poslední neděli v lednu. Papež František nám v listu, kterým tuto neděli vyhlásil, adresuje krásná slova povzbuzení, aby se nám Písmo stalo živou nadějí a jistotou: „*Otevřel jim mysl, aby rozuměli Písmu (Lk 24,45)*“. Je to jedno z posledních gest, která Vzkříšený Ježíš před svým Nanebevstoupením učinil. Vztah mezi Vzkříšeným, věřícím a Písmem je pro naši křesťanskou identitu extrémně živoucí. Bez Pána, který nás do Písma uvádí, není možné porozumět jeho hloubce, ale na druhé straně také bez Písma zůstane misie ve světě němá. Svatý Jeroným k tomu podotýká: *Neznalost Písma je neznalostí Ježíše*. Na cestě přijetí Božího Slova nás doprovází Matka Pána, která je blahoslavená, protože uvěřila, že se jí stane to, co jí bylo řečeno od Pána (srv. *Lk 1,45*). Blahoslavenství Marie předchází všechna blahoslavenství, která Ježíš dal chudým, plačícím, pronásledovaným atd., protože toto její blahoslavenství je základní nezbytnou podmínkou pro každé další blahoslavenství. Žádný chudý není blahoslavený, protože je chudý, ale stává se jím, jako Maria, když důvěřuje v naplnění Božího slova.“ A proto si vyprošujme milost, aby nám Pán daroval základní blahoslavenství: jako Panna Maria mít v srdci živé Boží slovo, rozumět mu a plně mu důvěřovat.

